

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§56

Dnr KS 2019-825

Svar på motion från Margareta Lundgren S gällande rätt till förskola för alla

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen föreslår:
Kommunfullmäktige beslutar avslå motionen.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna (S) har via Margareta Lundgren lämnat in en motion till kommunfullmäktige, i vilken de föreslår att samtliga barn i förskoleålder ska erbjudas en vistelsetid om upp till 30 timmar per vecka i förskoleverksamhet.

Bifalls motionen innebär det att alla barn, det vill säga även barn till föräldrar som förvärvsarbetar eller som studerar, som mest får ha sina barn inskrivna i förskoleverksamhet 30 timmar per vecka. Det skulle strida mot skollagen (2010:800) 8 kap 5 § enligt vilken barn ska erbjudas förskola i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier, vilket kan överstiga 30 timmar per vecka.

Barn- och skolnämnden har givits tillfälle att yttra sig över motionen, och på nämndens sammanträde föreslogs att motionen ska avslås.

Beslutsunderlag

Svar på motion från Margareta Lundgren (S) angående rätt till förskola för alla
Bilaga 1 – Motion från S gällande rätt till förskola för alla, daterad den 3 juni 2019
Bilaga 2 – Protokollsutdrag från kommunfullmäktiges sammanträde den 3 juni 2019
Bilaga 3 – Protokollsutdrag från barn- och skolnämndens sammanträde den 7 september 2020
Bilaga 4 – Yttrande från barn- och skolnämnden den 29 juni 2020

Beslutande sammanträde

Reservationer & protokollsanteckningar

Ulrika Falk (S) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Yrkanden

Ulrika Falk (S) yrkar att bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordförande identifierar två förslag.

Ordförande frågar först om kommunstyrelsens arbetsutskott önskar besluta i enlighet med förslaget.

Ordförande frågar sedan om kommunstyrelsens arbetsutskott önskar besluta i enlighet med Ulrika Falk (S) yrkande att bifalla motionen.

Ordförande finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Beslutet ska skickas till

Barn- och skolnämnden

Motionären

Paragrafen är justerad

Kommunstyrelsekontoret

Handläggare: Sara Ivarsson
Titel: Praktikant
E-post: sara.ivarsson@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Svar på motion från Margareta Lundgren (S) angående rätt till förskola för alla

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar avslå motionen.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Socialdemokraterna (S) har via Margareta Lundgren lämnat in en motion till kommunfullmäktige, i vilken de föreslår att samtliga barn i förskoleålder ska erbjudas en vistelsetid om upp till 30 timmar per vecka i förskoleverksamhet.

Bifalls motionen innebär det att alla barn, det vill säga även barn till föräldrar som förvärvsarbetar eller som studerar, som mest får ha sina barn inskrivna i förskoleverksamhet 30 timmar per vecka. Det skulle strida mot skollagen (2010:800) 8 kap 5 § enligt vilken barn ska erbjudas förskola i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier, vilket kan överstiga 30 timmar per vecka.

Barn- och skolnämnden har givits tillfälle att yttra sig över motionen, och på nämndens sammanträde föreslogs att motionen ska avslås.

Ärendet

Beskrivning

Ärendet väcktes i en motion från Socialdemokraterna som lämnades in till kommunfullmäktige den 3 juni 2019. I motionen yrkar Socialdemokraterna att samtliga barn i förskoleålder erbjuds upp till 30 timmar per vecka i förskoleverksamhet.

Bifalls motionen innebär det att alla barn, det vill säga även barn till föräldrar som förvärvsarbetar eller som studerar, som mest får ha sina barn inskrivna i förskoleverksamhet 30 timmar per vecka. Det skulle strida mot skollagen (2010:800) 8 kap 5 § enligt vilken barn ska erbjudas förskola i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier, vilket kan överstiga 30 timmar per vecka.

Barn- och skolnämnden behandlade motionen den 7 september 2020. Nämnden föreslog i enlighet med barn- och utbildningskontorets yttrande den 29 juni 2020 att motionen ska avslås.

Det går att utläsa av motiveringen till motionen att förslaget förmodligen bara är tänkt att avse barn som har föräldrar som är arbetslösa eller som är föräldralediga. Även om fullmäktige bara har att ta ställning till förslaget till beslut i motionen, kan det därför ändå finnas anledning att svara på motionen enligt dess andemening.

Enligt skollagen (2010:800) 8 kap 6 § har barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan. Norrtälje kommun har dock valt att erbjuda dessa barn mer vistelsetid än skollagen kräver, nämligen 20 timmar per vecka.

Barn- och utbildningskontoret skriver i sitt yttrande att det i deras kvalitetsrapporter framkommer att förskolan ger barnen en god utbildning när de befinner sig 20 timmar i veckan på förskolan. När detta organiseras utgår man från barnets behov och verksamhetens bästa. Nivån på vistelsetiden ger barnet goda möjligheter att skapa relationer med sina kamrater och ta del av den pedagogiska verksamheten. Barn- och utbildningskontoret framhåller också att barn som har behov av särskilt stöd av olika skäl för sin utveckling har rätt att tillbringa den tid de behöver på förskolan och påverkas inte av ett tak på vistelsetiden, vilket alltså gäller även om vårdnadshavarna är föräldralediga eller arbetslösa.

Vidare skriver barn- och utbildningskontoret att beslutet om sänka vistelsetiden för barn till föräldralediga och arbetslösa föräldrar från 30 timmar till 20 timmar per vecka har blivit mycket uppskattat bland rektorer och pedagoger på förskolorna. Trycket på förskolorna och barngrupperna har minskat genom att antalet barn som vistas längre tid i verksamheten minskar. Det har förbättrat rektorers möjlighet att planera och organisera verksamheten, det möjliggör mindre barngrupper och det förbättrar arbetsmiljön för personal och för övriga barn med långa schemalagda vistelsetider. Med 20 timmars vistelsetid ges pedagogerna utrymme att bedriva en kvalitativ förskola för alla barn.

Enligt barn- och utbildningskontoret har förändringen inte inneburit några påtagliga negativa konsekvenser för barn och/eller vårdnadshavare. Den planerade undervisningen äger i huvudsak rum mellan kl. 9 och 14, vilket innebär att den minskade vistelsetiden inte innebär någon pedagogisk förlust för det enskilda barnet.

Konsekvenserna av att återinföra rätt till 30 timmar förskola för barn till föräldralediga och arbetslösa föräldrar skulle enligt barn- och utbildningskontoret bli mycket negativ för både verksamheten och barnen, såvida beslut inte samtidigt tas om att tillföra förskolan de ekonomiska resurser som behövs för att fortsätta hålla antalet barn per årsarbetare på en rimlig nivå.

Lagkrav

Enligt skollagen (2010:800), 8 kap. 5 § ska barn erbjudas förskola i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärsarbete eller studier.

Enligt skollagen (2010:800) 8 kap 6 § ska barn, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.

Enligt skollagen (2010:800) 8 kap 7 § ska barn även i andra fall än som avses i 5 och 6 §§ erbjudas förskola, om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.

Koppling till gällande styrdokument

Enligt *Läroplan för förskola 2018* är förskolans uppdrag att utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla som deltar. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Motionen föreslår varken i ord eller i andemening några förändringar i barnpengens storlek och konstruktion eller förändringar i barnomsorgstaxan. Motionen har därför i sig inga ekonomiska konsekvenser, men om förskoleverksamheten inte samtidigt tillskjuts ekonomiska resurser kommer antalet barn per årsarbetare öka. Det kommer försvåra rektorernas möjlighet att planera och organisera verksamheten, det kommer orsaka större barngrupper och det kommer försämra arbetsmiljön för personal och för övriga barn med långa schemalagda vistelsetider. Möjligheten att bedriva en kvalitativ förskola för alla barn försämras.

Förvaltningens analys och slutsatser

Kommunstyrelsekontoret anser att om förslaget i Socialdemokraternas motion ska kunna verkställas behöver barn- och skolnämnden tillföras ökade ekonomiska resurser om inte förslaget ska medföra andra negativa konsekvenser (se ovan).

När vistelsetiden höjdes från 20 timmar till 30 timmar för barn med föräldralediga eller arbetslösa föräldrar år 2014 tillfördes barn- och skolnämnden en ramhöjning med 7,2 miljoner kronor. Då var ca 2 500 barn inskriva i förskoleverksamheten. Idag är ca 3 200 barn inskrivna i förskoleverksamheten. Uppskattningsvis skulle barn- och skolnämndens budgetram idag behöva tillföras ca 10 miljoner kronor för att verkställa motionen utan att medföra andra negativa konsekvenser för förskoleverksamheten.

Mycket tyder på att återgången till 20 timmar förskoleverksamhet per vecka har uppskattats av både rektorer och pedagoger, då de har fått ökad tid till att planera verksamheten. Vårdnadshavare tycks inte heller ha påtalat några större problem med ändringen. Barnen går inte heller miste om någon undervisningstid, då detta i huvudsak sker mellan kl. 9 och 14.

Barn som är i behov av extra hjälp och stöd har fortfarande rätt till detta, och påverkas inte av ett tak på vistelsetiden, vilket alltså även gäller om vårdnadshavarna är föräldralediga eller arbetslösa.

Det mesta tyder på att sänkningen i dagsläget inte har medfört negativa konsekvenser, medan en höjning tvärtom skulle medföra negativa konsekvenser.

Därför föreslår kommunstyrelsekontoret att kommunfullmäktige avslår motionen, såväl enligt dess ordalydelse som tolkat enligt dess andemening.

Tidplaner

Ej tillämplig.

Robert Beronius
Kommunalråd
Liberalerna

Nicklas Salmin
Politisk sekreterare för Liberalerna
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

Bilaga 1 – Motion från Socialdemokraterna gällande rätt till förskola för alla, daterad den 3 juni 2019

Bilaga 2 – Protokollsutdrag från kommunfullmäktiges sammanträde den 3 juni 2019

Bilaga 3 – Protokollsutdrag från barn- och skolnämndens sammanträde den 7 september 2020

Bilaga 4 – Yttrande från barn- och skolnämnden den 29 juni 2020

Beslut skickas till
Barn- och skolnämnden
Motionären

Norrtälje den 3 juni 2019

Motion till Kommunfullmäktige

Rätt till förskola för alla

Socialdemokraterna anser att alla barn, oavsett situation deras föräldrar befinner sig i, ska ha samma rätt till en jämlik start i livet. Därför föreslår vi att återinföra rätten till 30 timmar per vecka i förskoleverksamhet för barn även till föräldralediga och arbetslösa.

Rätten till förskola för alla barn handlar för Socialdemokraterna om rätten till jämlika livschanser, och rättvisa förutsättningar för alla barn i Norrtälje kommun. Att gå på en bra förskola bidrar till att förbereda barnen för skolans pedagogiska utmaningar, och gynnar barnens sociala utveckling då de får chansen att umgås med andra barn under pedagogiska former. När familjer utökas med syskon är det en viktig rättighet att kunna gå kvar i förskolan med sina vänner och inte missa chansen att utvecklas både socialt och pedagogiskt.

Socialdemokraterna anser det därför förhastat och felaktigt att dra ner på rätten till förskola för barn till arbetslösa och föräldralediga. Alla barn ska ha samma rätt till förskola, och i deras iver till effektiviseringar har nu den moderatledda Alliansen dragit in på denna rätt, från 30 timmar per vecka till 20 timmar per vecka.

Inom arbetarrörelsen har vi stor förståelse för att det är ett tidskrävande åtagande att söka jobb – precis som vi alla vet hur enormt tidskrävande det är att ta hand om ett eller flera barn. Att dra ner på rätten till förskola för barn till arbetslösa gynnar inte dessa arbetssökande föräldrars sökande efter ett nytt jobb – tvärtom stjälper det mer än det hjälper.

Vi vill därför föreslå kommunfullmäktige besluta att:

- Samtliga barn i förskoleålder erbjuds en vistelsetid om upp till 30 timmar per vecka i förskoleverksamhet

För Socialdemokraterna,

Margareta Lundgren

Kommunfullmäktige

§171

Dnr KS 2019-825

Motion från Margareta Lundgren (S) gällande rätt till förskola för
alla

Beslut

Kommunfullmäktige överlämnar motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Margareta Lundgren (S) lämnar in motion för beredning.

Beslutsunderlag

Motion från Margareta Lundgren gällande rätt till förskola för alla

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Barn- och skolnämnden

§80

Dnr BSN 2020-206

Motion från Socialdemokraterna gällande Rätt till förskola för alla

Beslut

Barn- och skolnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Reservationer & protokollsanteckningar

Margareta Lundgren (S) och Conny Andersson (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Sammanfattning av ärendet

Barn- och skolnämnden har getts tillfälle att yttra sig över Socialdemokraternas motion om att samtliga barn i förskoleålder erbjuds en vistelsetid om upp till 30 timmar per vecka i förskoleverksamhet. Barnoch utbildningskontoret föreslår att motionen avslås då det nyligen är fattat ett beslut i frågan och att en utvärdering först måste göras för att se effekterna av beslutet. Beslutet om sänkningen till 20 timmar per vecka har även blivit uppskattat bland rektorer och pedagoger på förskolorna.

Beslutsunderlag

Yttrande över motion från Socialdemokraterna - Rätt till förskola för alla, 200629..

Motion från Socialdemokraterna - Rätt till förskola.pdf(253501) (0)_TMP(280809) (0)_TMP

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Margareta Lundgren (S) yrkar bifall till motionen.

Robert Beronius (L) yrkar avslag på motionen.

Beslutsgång

Ordförande Robert Beronius (L) frågar om arbetsutskottet kan besluta enligt Margareta Lundgrens (S) bifallsyrkande eller enligt eget avslagsyrkande och finner att arbetsutskottet avslår motionen.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Barn- och skolnämnden

Handläggare: Helen Osbeck

Titel: Verksamhetschef för förskolan

E-post: Helen.oseck@norrtaelje.se

Till: Barn- och skolnämndens arbetsutskott

NORRTÄLJE
KOMMUN

Yttrande över motion från Socialdemokraterna – Rätt till förskola för alla

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Barn- och skolnämnden har getts tillfälle att yttra sig över Socialdemokraternas motion om att samtliga barn i förskoleålder erbjuds en vistelsetid om upp till 30 timmar per vecka i förskoleverksamhet. Barn- och utbildningskontoret föreslår att motionen avslås då det nyligen är fattat ett beslut i frågan och att en utvärdering först måste göras för att se effekterna av beslutet. Beslutet om sänkningen till 20 timmar per vecka har även blivit uppskattat bland rektorer och pedagoger på förskolorna.

Ärendet

Beskrivning

Socialdemokraterna har via Margareta Lundgren inkommit till Kommunfullmäktige 2020-06-03 där de yrkar att samtliga barn i förskoleålder ska erbjudas en vistelsetid om upp till 30 timmar per vecka i förskoleverksamhet. Denna motion har sedan kommit barn- och utbildningskontoret tillhanda 2020-0316.

Socialdemokraterna menar att alla barn, oberoende den situation deras föräldrar befinner sig i ska ges samma rätt till en jämlik start i livet. Socialdemokraterna vill i bakgrund med detta återinföra rätten till 30 timmar per vecka i förskoleverksamhet för barn även till föräldralediga och arbetslösa.

Socialdemokraterna motsätter sig det beslut som behandlas i barn- och skolnämnden 2019-05-27 "Regler för placering i förskola och fritidshem" §57 och menar att det är förhastat och felaktigt att dra ner på rätten till förskola för barn till arbetslösa och föräldralediga. Socialdemokraterna menar också att rätten till förskola för alla barn handlar om rätten till jämlika livschanser och rättvisa förutsättningar.

Lagkrav

Skollag 8 kap 6 § an, vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, ska från och med ett års ålder erbjudas förskola under minst tre timmar per dag eller 15 timmar i veckan.

Koppling till gällande styrdokument

Läroplan för förskola 2018. Förskolans uppdrag: Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Den ska vara rolig, trygg och lärorik för alla som deltar. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg utveckling och lärande bildar en helhet.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Denna ändring till regler för placering från 30 timmar till 20 timmar, behandlar inte förändringar i barnpengens storlek/konstruktion och/eller förändringar i barnomsorgstaxan. Motivet är inte i första hand att minska kostnaderna i verksamheten, utan att underlätta för verksamheten att planera och organisera verksamheten och minska arbetsbelastningen i verksamheten.

Förvaltningens analys och slutsatser

Förskolan är en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära. Förskolan samarbetar med hemmen för att ge barnen möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar, och alla barn, oberoende den situation deras föräldrar befinner sig i ska ges samma rätt till en jämlik start i

livet. I kvalitetsrapporterna framkommer det att förskolan ger barnen en god utbildning när de befinner sig 20 timmar i veckan på förskolan. När detta organiseras utgår man från barnets behov och verksamhetens bästa. Barnet kan vara ledig en eller två dagar /vecka för att få en längre sammanhängande period på förskolan under tre eller fyra dagar. Under denna tid hinner barnet skapa relationer med sina kamrater och ta del av den pedagogiska verksamheten. Barn som har behov av särskilt stöd av fysiska, psykiska eller andra skäl för sin utveckling har rätt att tillbringa den tid de behöver i förskolan och påverkas inte av ett tak på vistelsetiden, vilket alltså gäller även om vårdnadshavarna är föräldralediga eller arbetslösa

Beslutet om sänkningen till 20 timmar per vecka har blivit mycket uppskattat bland de flesta rektorer och pedagoger på förskolorna. Trycket på förskolorna och barngrupperna minskar genom att antalet barn som vistas längre tid i verksamheten minskar. Det har förbättrat rektors möjlighet att planera och organisera verksamheten, och det förbättrar arbetsmiljön för personal och för övriga barn med långa schemalagda vistelsetider. Under kvalitetsdialogerna mellan rektorer och förtroendevalda framgick det att beslutet om 20 timmar var något som verksamheten upplevde som positivt. I utvärderingar på förskolorna så visar det sig att barnen får det som de behöver och har rätt till utifrån 20 timmars vistelsetid, samt att detta har gett utrymme för pedagogerna att bedriva en kvalitativ förskola för alla barn. Att vissa barn är lediga en dag i veckan samt avslutar förskoledagen lite tidigare möjliggör uppföljning, reflektion och planering av verksamheten på ett kontinuerligt och bra sätt för pedagogerna. Det systematiska kvalitetsarbetet som är en viktig del av uppdraget blir lättare att genomföra. Detta ger alla barn en bra utbildning.

Ändringen har inte inneburit några påtagliga negativa konsekvenser för barn och/eller vårdnadshavare. Den planerade undervisningen äger i huvudsak rum mellan kl.9 och 14, vilket innebär att den minskade vistelsetiden inte innebär någon större pedagogisk förlust för det enskilda barnet. Viss önskan från pedagoger har varit att femåringarna som går sista året på förskolan skulle kunna få ha 30 timmar. Vårdnadshavare har ibland uttryckt att det är för lite tid för dem att hinna andra saker, inte för barnet i sig.

Ändringarna från 30 till 20 timmar gjordes i samband med att dokumentet "Regler för placering inom förskolan" förändrades. Förslaget med 20 timmar var väl förankrat inom förskolan, och rektorerna var framhåll att de ansåg att 15 timmar var för lite tid för barnen, men att 20 timmar var rimligt för både barnen och verksamheten. 20 timmar vistelsetid är mer än de 15 timmar i veckan som är vanligt förekommande i andra kommuner och som man som föräldraledig eller arbetslös har rätt till enligt lag.

Konsekvensen av att återinföra rätt till 30 timmar förskola för föräldralediga och arbetslösa föräldrar skulle idag bli mycket negativa för både verksamheten och barnen, såvida beslut inte samtidigt tas om att tillföra förskolan de ekonomiska resurser som behövs för att fortsätta hålla antalet barn per årsarbetare på en rimlig nivå.

Det har endast varit 20 timmar vistelsetid för barn till föräldralediga och arbetslösa under ca ett år, och vi kommer att göra en större utvärdering innan vi kan föreslå nämnden att behandla ärendet igen .

Tidplaner

Ärendet behandlas i barn- och skolnämndens arbetsutskott 2020-08-24 och vid barn- och skolnämndens sammanträde 2020-09-07.

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningskontoret

Helen Osbeck
Verksamhetschef
Barn- och utbildningskontoret

Bilagor

Bilaga 1 – Motion från Socialdemokraterna – Rätt till förskola för alla, 2019-06-03

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen